

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a Dobánytösdéknél.

Politikai jogok a — praksisban.

A múlt napokban ülést tartott a vármegye központi választmányja. Az ülés célja az volt, hogy a képviselőválasztók névjegyzékébe való felvételre beadott felebbezések dolgában döntsön. Ezt az ülést, amely egyébként nem főjelentőségű a vármegye közigazgatási életében, még egyszer szemügyre vesszük. Nem azokért a csupán formális dolgokért, amelyekben száz és száz ülésen unos-untig lehet részünk. Ittezt az ülést csak *adatnak* tekintjük, amely szükséges ahhoz, hogy *tovább* fűzzük következtetésünket, illetőleg, hogy rámutassunk olyan dolgokra, amelyeket nekünk jó lesz figyelemmel kísernünk.

Az ülés elintézte a beadott felebbezéseket s ebben aztán ki is merült. Felvették a névlajstromba a következőket:

Letenyei József (Bicske), Pallai Gusztáv (Szabadbattyán), Kis József (F.-csurgó), Szabó Antal (Erd), Kis Lajos (Szár), Horváth István (Szár), Göde Ferenc (Adony), Nagy István (Herczegfalva), Mészáros Imre (Füle), Babik István (Sóskut), Frank Lajos (Sárbogárd), Nemes József (Falcsut), Rieder Gyula (Csákszerény), Schmied Rudolf (Etyek), Röhlich József (Pázmánd), Borbély István K.-Nyék)

Tessék ezt a névsort jobban megfigyelni. A felvett szavazók: jegyzők, földesurak, tanítók, kereskedők. Egyetlen egy földmives sincs köztük. Pedig ismer-

jük el: a földmivesek közt is akadhat jó néhány, akik nem kerültek bele a lajstromba, jóllehet csak úgy igényelhetnék mint a főtnevezett urak.

Különben, hogy a földmives emberek közül nagyon sokan ki szoktak maradni a képviselőválasztók névlajstromából, bizonyítják az imént lezajlott választások. Nem egy olyan szavazó polgárral összeakadtunk, a ki föltétlenül elegendő adót fizet ahhoz, hogy szavazati joga legyen s mikor az urnánál jelentkezett, egyszerűen kiadták az utját. Hiába méltatlankodott ökelme, hogy hiszen ő tulontul elegendő adó fizet s hogy a másik, aki nem fizet annyi adót mint ő, akadálytalanul gyakorolja jogát, hiába —: nem engedték az urnához. Mert a szavazók névlajstromából a neve — hiányozott. Annak idején nem felebbezte meg a hiányosan és gondatlanul összeállított névlajstromot.

Csak erre a dologra akarunk rámutatni. Epen most, amikor az általános választójoggal kopogtatnak politikai életünk ajtaján. Ezek az adatok *adatok* nemcsak régi politikai életünk elbírálásához, de a küszöbön álló *népjogok* kiterjesztésének még mindig — kérdéséhez is. Ime azok jogokkal sem tudunk élni, ime azok sincsenek meg, ha nem *írják* fel őket, a régi jogok is elhanyagolt, semmis terület,

ha nincs bennünk elég érettség, utánlátás azok — felhasználásához.

De ne kalandozunk bele ebbe a távol nagy kérdésbe. Az említett jelenség még kezünkbe ad néhány argumentális következtetést, amelyek kapcsolatban vannak jelen politikai viszonyainkkal. Mint említettük: a szavazók névlajstromába való felvételre csak jegyzők, csak földesurak, csak tanítók, csak kereskedők jelentkeztek. Vagyis olyan emberek, akik már *intelligenciájuk* s a jogokkal élni s érvényesülni tudás tekintetében megállják a helyüket a politikai jogok gyakorlásában. Az egyszerűbb emberek, a földmivelők és stb. épen azért nem tudják fontosnak tartani a jogok felhasználását, mert nincs meg hozzá a kellő tájékozottságuk, a kellő intelligenciájuk s ennél fogva az az előny, hogy befoljanak hazájuk s abban saját sorsuk intézésébe.

Távol legyen azonban tőlünk, hogy a népjogok elhanyagolásában magát a népet hibáztassuk. Nem ő az oka annak, hogy nincs intelligenciája, nincs politikai tájékozottsága, nem tudja kifejezni politikai törekvéseit, egy a mint szive-lleke óhajta. Törödni kell vele azoknak, a kik az ő vezetése céljából felette állanak. Hisz nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy a *vezetőség* van a népért és nem megfordítva,

O'Connell Dániel.

IRORSZÁG SZABADSÁGHÖSE.
(1775—1847)

„Testem Irországé, szivem Rómáé, lelkem az Istené.”

O'Connell végrendelete.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

(Folytatás.)

VI.

A bünper. O'Connell a börtönben.

O'Connell a lehető legnagyobb csendben, ügyességgel a fokban hagyta el a börtönt, de az utcán csakhamar felismerték és, mielőtt házat elérte már is ezreken menő néppáradat hullámozott az utcákon, gyermekded örömmel éltetve a szeretett „Dani apót”, s O'Connellnek kerülni kellett tennie, hogy házába juthasson. Nehány perc múlva megjelent háza erkélyén: de most aztán oly hártalan újjongás, éljenzés és örömiadal fogadta, hogy ismételen hiába iparkodott szavát érthetővé tenni. Végre elélt a zaj, s O'Connell néhány szóval megköszönte polgártársai részvétét. „Isten erősebb mint ellenségeink, — mondotta aztán, — s a gyalázatos törekvés, hogy még kérelmezési jogunkat is elvegyék, meghíusult!” Másnap szom-

baton, szeptember 7-én még egyszer visszatért börtönbe, hogy szentmisét hallgasson és befeljezza a kilencnapos ájtatosságot, melyet az összes katolikus foglyokkal egyetemben Kisasszony-napjára való előkészületül tartott. A börtönben meglehetősen sok olyan rab siyulódott, aki szegénységénél fogva pénzbírság helyett börtönbüntetést szenvedett, különben pedig becsületese ember volt: O'Connell valamennyit kiváltotta, és így vele együtt 40 fizetéképtelen szegény térhetteit haza övéhez.

Déli 12 óra felé ünnepélyes diadalmenettel indultak el O'Connellért a börtön felé. [Csak férfiaknak, még pedig felnőtt férfiaknak volt szabad a menetben résztvenniök: még pedig ünneplöltözetben; soraikban ott voltak Dublin legtekintélyesebb, leggazdagabb férfiai s az egész városi képviselő; aztán az egyes iparos és kézműves céhek külön-külön zenekarokkal. A menet oly hosszú s a tömeg oly óriási volt, hogy 7 óra is eltelt már, míg az O'Connellnek szánt diadalkocsit a fogház kapuja elé vonhatták. E percben megjelent a kapuban O'Connell. Egetverősen tomboló, harsogó éljenzés, leirhatatlan újjongás tört ki a percben mindenfelől. O'Connell kocsiába szállt s a menet megindult; de este lett, míg a diadalkocsi a hős házat elérte. O'Connell az erkélyről

ismét beszédet mondott, utána Tom Steele, a „békehírnök”, lépett az erkélyre s kalapját lengetve kiadta a rövid hadi parancsot: „Haza! — Haza!”, haza! — kiáltotta a nép is, és legrövidebb idő alatt a százezernyi tömeg legnagyobb csendben eloszlott. A város kivilágítása O'Connell kivánságára elmaradt.

Másnap, szeptember 8-án a Máriaünnepen, ünnepélyes nagymisét tartottak Te Deum-mal, és Dublin-nel együtt egész Irország ott térdelt az oltárok előtt, hogy felszabadítója megszabadulásáért Istennek hálát mondjon.

Igy végaódott O'Connell államfogsága.

VII

O'Connell vége napja.

A fogság sok tekintetben csak fokozta O'Connell dicsőségét s előmozdította az ir nép repeal-mozgalmának terjedését; de mindent egybevéve mégis csak vereséget jelentett. A 69 éves O'Connell, midőn a börtönt elhagyta, már megtört aggastyán volt. Néhány meggondolatlanul s a küzdelem hevében elejtett nyilatkozatát és főleg azon jogilag téves felfogását, hogy az úniót a királyné a parlament megkerülésével is felbonthatná, ellenfelei kizsákmányolták s O'Connell

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

AZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Allandó nagy raktár ágy- és asztalneműekben, színtartó karton és zephirekben stb.

Egy jöhdéből való fiu tanulóknak felvételt.

Mai lapunk 6 oldal.

00000394

Knazovitzky Béla divatruhaza

Olcso szabott árak!

ajánl fürdő és utazási cikkeket, úri és női divat újdonságokat, szalma, Panama, Borsalinó kalapokat, oroszlan védjegyű fehérműeket, nagy választéku elsőrendő gyártmányu bőr tenisz cipőt és sandál különlegességeket.

Olcso szabott árak!

Épen most, amikor az általános választó jog alapján majd sokkal nagyobb rész jut a népnek a haza sorsának intézkedésében, gondoskodnunk kell, hogy ez az új befolyás előnyös legyen, ne veszedelmes. Bizony az általános választó jog kérdése sok találgatásra, bizonytalanságra, kételkedésre ad alkalmat, ha már most sem törődünk azzal, hogy a most meglévő nép jogok — érvényesüljenek. Kérjük most már ezek után a fentebb felsorolt névjegyzék bizonyító erejével ugyan ki törődik azzal az egyszerű, dolgos néppel, a ki agyon dolgozza magát, hogy az országának kenyeret keressen, de az ő jogaival, s abban a maga törekvéseivel élni nem tud. Ugyan ki is törődik?

És kérjük a mi derék népszövetségeinket, ker. szocialistáinkat, kath. köreinket, gazdasági egyesületeinket — ugyan csak az említett névsor bizonyító erejével — ugyan ki törődik a néppel? Ki gondol arra, hogy az, ami már legalább az övé, amije megvan, a jogai stb. érvényesüljenek, ugy a hogy kell. A többek között igen egyszerűen lehetne gondoskodni arról is, hogy a szavazók névlajstromába bekerüljön az, akinek joga van rá. Csak arra kellene figyelmeztetni a népet alkalmadtán, hogy miképpen járjon el. Ez igen egyszerű, de azért jelentős feladat. Új előnyt szerezni a népnek nem könnyű feladat, legalább a régiek ne vesszenek kárba. De e tekintetben is ugyan ki törődik a néppel?

S z e m l e.

Egy érdekes felolvasás feleltek előttünk. Címe: „A tanító a társadalom szolgálatában.“ Szerzője, *Laueritsch* Antal, helybeli tanító, el-

általános jóhírét sokak előtt sikerült megrontaniok. Hozzá O'Connell maga is belátta, hogy Angolország merev marad az elhatározásban, hogy nem enged; a törvényes eszközök pedig, melyekkel Irország eddigi sikereit kivívta, immár nem elegendők az írek felszabadítására. Nagyszerű erőfeszítésekre, óriásibb tündetésekre a lojalitás határain belül az ir nemzet többé nem volt képes. Csak a polgárháború vagy külföldi hatalmak segítségül hívása segíthetett volna még; de ezekről O'Connell hallani sem akart; s így a repeal-mozgalom, O'Connell életének ezen második nagy munkája nagyobb jelentőségű tényleges eredményre többé nem számíthatott.

Egyéb tényezők is — pártjának meghasonlása s több túlbuzgó barátjának elidegentülése tőle — szintén sietteték a nagy hazfi szíve megtörését. Új irány fejlődött ki az írek között, mely az irmozgalmat az ő elveivel ellenkező felfogások szerint folytatta s a törvényesség, hűség és jogtisztelét helyébe a forradalmat, felekezetiességet és fajgyűlöletet írta zászlajára. S ezen iránynak, a „Young Ireland“-nak heves ifjú vezetői nem ritkán személyes sértegetésre is vetemedtek a szerintük már elavult, ősz szabadsághósszal szemben és az aggasztánt szíve mélyéig elkeserítették.

Végre 1846-ban oly rettenetes éhínség pusztította ismét Irország inséges lakosságát, hogy erőteljes férták is a szó szoros értelmében éhen haltak az utak szélén. O'Connell a nép hű atyjaként enyhítette a nyomort, amennyire tehette s

mondotta a székesfehérvári járáskör tanítói karának rendes évi összejövetelén. A nemcsak terjedelmes, de tartalmas felolvasás vezető gondolata: „Sohasem volt nagyobb szükség a tanítóra az iskolán kívül, mint most, mikor a társadalmi bajok ezerfélesége mellett a társadalmi rétegek problematikus érdekei is felmerültek.“

Konstatáljuk, hogy ez a felolvasás nekünk indifferens területen hangzott el s a következő társadalmi foglalkozási kört ajánlja a tanítóknak: működjön a tanító szociális téren s az erre legalkalmasabb kéznélfevő akciókban: a népszövetségben, különféle szövetkezetekben harcoljon a pornográfia ellen, az alkoholizmus ellen, a nikotinizmus ellen, tanítsa az analfabétákat és kísérelje szemmel volt tanítványait ő mint az arra legilletékesebb tényező — a társadalomban is.

Tehát a népszövetséget, szövetkezetet s általában ugyanazokat az eszméket, melyek min. ket szervezetileg is foglalkoztatnák, tőlünk messze fekvő területen is elismerik társadalmi kötelességnek. Mi örömmel látjuk s épen nem vagyunk elfogultak azokkal szemben, féltékenyek azokra, akik a mi szervezetinkkel formai tekintetben parhuzamban, de ugyanazokkal a tiszta, magas szempontokkal és célokkal dolgoznak a társadalom reorganizációján.

Laueritsch Antal felolvasása pedig érdemes arra, hogy csupán tendenciájánál és jellegénél fogva is itt a Szemlében mások okulására és a mi törekvéreink helyenvalósága bizonyítékaként — kiemeljük.

ÚJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** *Saara* Gyula dr. polgármester hivatalos ügyeinek intézése céljából f. hó 26-án néhány napra hazaérkezik nyári üdüléséből.

amint már az 1834-iki kolera alkalmával tette; de a végtelen nyomorúság tolytonos látása végre is megtörte szívet. De azért még betegen is újra hajóra szállt 1847 elején, hogy a londoni parlamentben megjelenjen. Aligha sejtette, hogy hazáját, a zöld sziget szeretett földjét nem látja többé viszont. 1847 február 8-án szállt fel az ország-házban utójára; segítségért könyörgött szegény népe számára, melynek 25%-a mint mondta, az éhhalálnak néz elve. Ez a beszéde már a haladókori beszéde volt.

Lord *Bentick* indítványát, mely az éhezők enyhítésére ceizott, az angol országhaz nagy többséggel elvetette. Két nappal rá Londonban elterjedt a hír, hogy O'Connell meghalt.

O'Connell nem halt meg, de szíve fájdalma folytán féltékeny testileg-lelkileg beteg és reménytelen állapotban fektűt. Az orvosok sűrűsösen ajánlották, hogy déli vidékre utazzék, s március vége felé O'Connell valóban hajóra is szállt Boulogne felé. Célja Róma volt. Ott a katolikus világ középpontján, Krisztus helytartójának lábainál akarta belezni életét, melyet az egyház és haza szabadságáért vitt harcok töltöttek be.

Párisban több kiváló katolikusokból alakult küldöttség élen Montalembert gróf üdvözölte a következő szavakkal:

(Vége köv.)

Balassa Sándor, a vármegye főjegyzője, ma kezdte meg szept. 1-éig terjedő szabadságát.

— **Egyházmegyei hírek.** A földmivélsügyi miniszter mint kegyur *Müller* József, ürömi plebánost mulatta be a budakeszi plebániára a megyéspüspöknek. A megüresedett ürömi plebánia ideiglenes adminisztrálására *Braun* Gyula, budatoki káplán küldetett ki.

— **Áthelyezés.** *Herczeg* Antal, főreálisiskolai tanárt a verseci áll. főreálisiskolához helyezte át a kultuszminiszter.

— A honvédkerületi parancsnokság elvitelének (?) kérdése még mindig foglalkoztatja a helybeli lapokat. Már a *bécsi* Neue Freie Pressét is idézik, mely szerint stragtagiai okok, továbbá az a körülmény, hogy Székesfehérvár szükséges új helyiségeket emelni a parancsnokság számára nem tud megokolják azt, hogy az V. honvédkerületi parancsnokság elvittessék. Ez esetben a *szóbeszéd* szerint három város is volna kiszemelve a parancsnokság áttelepítésére: Szombathely, Sopron és Nagykanizsa. A kérdés különben már nem mai keletű. Évek óta *szóbeszéd* tárgya a parancsnokság áttelepítése s a város hatósága, nevezetesen *Saara* Gyula dr. polgármester felfogva a város elsőrangú érdekét a parancsnokság megtartásában, a legilletékesebb helyen, a honvédelmi miniszteriumban óhajtott meggyőződést szerezni a dolog állásáról. Ott azt a föltétlenül megbízható információt vette, hogy *szó sincs róla*, hogy a parancsnokságtól meg akarnák fosztani Székesfehérvár városát. Ugyancsak nem tudnak semmit a honvédkerületi parancsnokságban sem az áttelepítési akcióról. Ha esetleg mégis aktuálissá válnék a kérdés, nem kételkedünk benne, hogy a város vezetősége mindent el fog követni, hogy a kérdés a város érdekein csorbát ne üssön.

— **Segédjegyző választás.** Gyurón Szabó László okleveles jegyzőt választották meg segédjegyzővé.

— **Lemondás.** *Gelsei* *Biró* Zoltán pázmándi segédjegyző lemondott állásáról.

— **Halálozás.** *Hunyady* Mihály, Nádasdladány ny. körjegyzője 77 éves korában elhalálozott. Temetése szombaton folyt le nagy részvétel mellett Nádasdladányon.

— **Szökés a javítóból.** Folyó hó 12-én éjjel ismét 3 növendék szökött meg a helybeli javítóintézetből: *Félix* Zoltán, *Balázs* Dezső és *Huszár* János 17 éves növendékek, akik már mind a hárman többször megszöktek az intézetből, f. hó 12-én éjjel az épület egyik ablakát csavarhúzóval szépen lecsemették s azon át kiugrálvá megszöktek. Természetesen egy krajcárjuk sem volt, tehát legelőször is pénzszerzésre gondoltak, ami elég könnyen ment. Lovasberény környékén *Félix* Dezső egy ismeretlen embernek eladta a lábán volt bakancsokat s később Alcsuton ugyanezt tette *Balázs* Dezső is. Most már pénz is volt, tehát nyugodtan folytatták utjukat egészen az alcsuti kastélykertig, ahol azonban az épen arra cirkáló csendőrkárőr elfogta és igazolásra szólította fel őket. Mind a három jómádár álnév alatt helybeli téglamunkásnak mondotta magát a *Weisz* Hermann féle téglagyárból, azonban a nem éppen hiszékeny csendőrök távirati kérdézősködésére azt felelte a mi rendőrségünk, hogy városunkban sem olynevtű téglamunkás sem pedig *Weisz* Hermann féle téglagyár nem létezik. Ezekután a jeles firmák elmondották az igazat s így mind a hár-

man visszakerültek a javítóba. Felix Dezső azonban — aki már negyzer megzókótt — kijelentette, hogy bármennyiszor visszaviszik is, ő mindannyiszor meg fog szokni.

— **Templomépítés.** Szászhalombatta község kath. népe nagy örömmünnepre készül augusztusban. Ekkor fogják felszentelni újonnan épült gyönyörű templomát, amely mint látni szerencsénk volt a modern templomépítészetnek egyik remekműve. A terveket Tóry Emil műegyetemi tanár készítette, a kivitel munkáját pedig Ungvári Antal, jászberényi építőmester végzi. A gyönyörű templom építési költségeit nagyrészt Hóleksey Ágoston Erd. lelk. plebános gyűjtötte össze, aki már évek óta fáradozik azon, hogy filialis községre, Szászhalombatta, új templomhoz jusson.

— **A város vétele.** Kisteleki Károly d. főügyész a közgyűléstől nyert megbízása alapján árverés útján megvette a Szömörce-utcai iskola szomszédságában levő házat, amely néhai Kolesdorfer örököseinek tulajdonában volt. A két árverező közül 10100 korona vételárért a ház a város tulajdonába jutott. A ház telke az iskola udvarának kibővítését fogja szolgálni.

— **Esküvő.** Vasárnap délután fél 1 órakor vezette oltárhoz Jónás Andor nagyváradi kereskedő Takács Erzsikét, Takács Jakab helybéli kereskedő bájos leányát. Az új pár Abbáziába utazott.

— **Világítás Mór.** Mór községben új világító bevezetése céljából kísérleteznek. A bécsi Kilsen Light társaság saját találmányú világító készülékeit mutatja be, hogy az előjáróság meggyőződést szerezzen annak előnyeiről. Hogy kerül Móra — Bécs?

— **Szocialista gyűlések.** A székesfehérvári vasúti munkások f. hó 16-án délután fél 7 órakor nyilvános gyűlést tartottak a polgári lövőde kerthelyiségében. „Miért van szükség az egyesületi szabadságra” és „A vasutasok gazdasági helyzete” napirenddel. A gyűlés mintegy 200 főnyi helgátóság jelenlétében folyt le. A napirend előadója Cservenka Miklós szocialdemokrata párttitkár volt, aki a napirend keretén belül a vasutasok egyesületi szabadságát és gazdasági helyzetét tárgyalta.

A székesfehérvári famunkások folyó hó 17-én délelőtt 10 órakor a könyök-utcai Noficerfele vendéglőben tartottak gyűlést. A gyűlésen Molnár Imre budapesti kiküldött beszélt a szövetség, illetve a helyi csoport céljairól és hasznáról; beszéde után a munkások ki is mondták a helyi csoport megalakítását. A vezetőségbe elnöknek Keszeg Ferencet, pénztárnoknak Lichtnecker Istvánt, jegyzőnek Csáki Pétert, ellenőröknek Nagy Lajost és Tóth Lajost, bizalmi férfiaknak Mike Istvánt és Horváth Ferencet választották meg. A gyűlésen mintegy 30-an vettek részt.

A gyűléstől ez a rendőrség hivatalos jelentése; tehát csak rendőri szempontokat takar. Ugyan, hát az alvó oroszian (!) újra felborzasztja a sórényét!

— **Visszavont pályázat.** A főkapitányi állásra 20 pályázat érkezett be. Ezek közül kettőt visszavontak.

— **Növmagyarosítás.** Schvarz Nándor, a helyben állomásozó 17-ik gyalogezred tartalékos zászlósa, belügyminiszteri engedéllyel László-ragy magyarosította a nevet.

— **Megbízás.** Nagy Lajos, érettségét végzett ifjú Ferenczy Sándor főlel jegyző a községi irnoki állásra és Kis (Klein) Hugó, szintén érettségis ifjú a seregélyesi községi gyakornoki állásra alkalmazta a község jegyzője.

— **Szomorú termés.** A megye déli feléből szomorú hírel érkeznek a termésviszonyokról. Nevezetesen Soponyán, Nagylángon, Csőszön, Tácon nem elégtű ki a termés a várakozást. Soponyán különösen gyenge a buza, a vidék más részében az árpa és a rozs nem fizet úgy, amint várható lett volna. A silány termés oka egyrészt a jégverés, másrészt a rendellenes tavaszi időjárás, a sávosan menő ködök stb. Vigasztaló, hogy a megye többi részében a termés mennyiségre is, minőségre is elsőrendű.

— **Halálos baleset a cséplésnél.** Folyó hó 18-án d. u. ozsonna után ugy 6 óráig ment a cséplő gép Nagyperkátán Siba György udvarán, midőn a kéveadógnató véletlenségből az ott foglalatokodó Vadász István 15 éves fiut egy kévével megdobta. Az a gép dobjába esett, s jobb lábát ágyékában kitépte a gép a szó szoros értelmében. A gyermeket szülei a perkátai kórházba szállították, a hol a halállal vívódik. A vizsgálat majd kideríti, kit terhel a felelőség. A géptulajdonos hibás, mert a dobnál hiányzott a rács, az u. n. biztosíték.

— **A női kellem — mint tantárgy.** Mit szólnának ehhez a régiék? Az új-világ leánynevelődeiben tanítani akarják a női kellemet. Egy new yorki újság legalább így írja s a következő megjegyzést fűzi e hírehez: „Amerikában karikírozzák azt a nőkket született és kétségtelenül jogosult tulajdonságot, mely a női kellemek ápolására és fejlesztésére való. Itt olyan nevelői intézetek találhatók, hol a növendékek speciális oktatást nyernek a pózolásból, más szóval a leányokat arra tanítják, hogy olyan kellemesen álljanak, üljenek, fektüdjenek és kacérkodjanak, a mennyire csak képesek. A kellem kifejezése közben persze minden egyes leányzóknak azon testrészt kell a fősulyt helyezni, más szóval azt a testrészt kell legjobban kellemeztetni, mely a a legszebb rajta. Ha egy leányzóknak pl. szép a mellkasa, arra tanítják, hogy minden lehető alkalommal rakja hátra a karjait. Ugyancsak ajánlják, hogy sima derekat viseljen. Ha egy leányzóknak szép karcsu a termete, az ajtó-póz legyen a speciálitása, vagyis akármilyen ajtónál belép, egy-egy kecses lendülettel dőljön a jobb vagy bal ajtószárnéhoz, miközben egyik karjára könnyedén rátámaszkodik, a másikat pedig „fogassa” le. Ha az ajtón sőt „függöny van, ez az állás kétszeresen hálás, mert a leányzó úgy tűnik a néző szemébe, mintha egy bekeretezett képbe állana, melynek a függöny a háttere. De persze nemcsak ennyiből áll az új tantárgy. A fej tartása igen fontos tanulmányok tárgya. Ha a profil szebb, mint az en face, a fiatal hölgynek arra kell ügyelni, hogy az arcát lehetőleg oldalról mutassa. A leülés vagy ledülés kérdése is igen fontos. Sohase feleddje a leányzó, hogy mindkettőt tökéletes kellemmel csak akkor fogja végigcsinálni, ha testének legelőnyösebb részére fektette a fősulyt. Addig kell ezt a tanítványoknak gyakorolniuk, a míg a nevelő vagy nevelőnő műzlesztés ki nem elégíti. Némely iskolában még a lépcsőkön való járásból is „érett-ségienek.” Ezek a kellem-tanfolyamok egyébként rendszerint a „felsőbb leányok” oktatására valók s a táncakadémiákban vagy előkelő magániskolákban rendeztetnek be. A szülők persze elvannak ragadtatva az eredmények láttára, mert a gazdag amerikaiak sokat adnak etiketre. De azt persze nem veszik észre, hogy a leányiak eközben elvesztik a női bájak szüzességét s betanult unalmas koketteké trainirozódnak, tele blazirtással és fejületességgel.

— **Fényképező készülékek és az össze-kellékek nagy választékban kaphatók Klök-ner Péter udvari könyvkereskedésében Székesfehérváron.**

— **Vasárnapi mulatás.** Falubattyánban vasárnap délután feloldóbat játszottak a legények. Közben véleményeltérés támadt közöttük, melyből azután szokás szerint verekezés támadt s előkerült az igazságosító bicska. Alföldi Gyula hátbaszurta Kiss Sándort. Id. Gyénei József rendet akart közöttük teremteni, de megjárta, mert Boncz Péter aratásra szabadságotl katonára egy kövel fejbe vágta. A vitét ezredéhez vitték, a a többit pedig feljelentették a csendőrök.

— **Eltűnt.** Kohn Adolf székesfehérvári lakos a móri főszolgabírói hivatalban: bejelentette, hogy Sándor nevű 14 éves fia, aki Mórott Günszberger József szobafestőnél mint tanonc volt szerződve, ezéltől négy héttel azazl távozott a szülői háztól, hogy Móra utazik a gazdájához. Azóta nyoma veszett. Minthogy a fiu nem adott életjelt magáról, a kétségbe esett apa arra kérte a szolgabírótságot, hogy fiát köröztesse. Az eltűnt fiu sovány, alacsony termetű és vörös hajú. Szürke nyáriás ruha és barna kalap volt rajta.

A főszolgabírói hivatal most országsszerte köröz-teti a rejtélyes módon eltűnt inasgyereket.

— **Vizbefutl öregember.** Pintér István tárnoki lakos 73 éves, a napokban erős időben a malomcsatorna partján hazafelé tartott. A síkos úton megcsúszva, a vízbe esett és a 73 éves ember öregsége miatt ott lelte halálát.

— **Cigányasszony panasza.** Jónás Anna 50 év körüli bicskei füstösségesség beállított a napokban a bicskei csendőrörsre s ott panaszot tett a sógornője ellen, mert ez őt szerelmi irigység-ből egy bottal megverte. Német Róza — így hívják a sógorasszonyt, aki mindössze 26 éves — beismerie, hogy megverte az Annát, de nem irigységből, hanem azért ez az ő lakásába betolakodott és ott szemtelenkedett. Német Rózát mégis feljelentették, mert a fűtykóssal sokáig maradóndó nyomokat hagyott a sógornője hátán.

— **Tűz.** Mányon Molnár István házáknak félszerében f. hó 14-én az összehalmozott szalma meggyuladt s a gyorsan terjedő tűz az egész ház tetőzetét elpusztította. Molnárt ekkor aratni voltak s így a tűz keletkezéséről felvilágosítást adni nem tudnak. A kár 1000 korona, melynek egy része biztosítás útján megtérül.

— **A mi legényeink.** Folyó hó 17-én este 8 óra tájban Boros István és Lábler István méz-szárosszegédek, Molnár István, Hegedűs Ferenc, Javoric István borbélyesegédek, Kiss József vasúti munkás és Schmalz József bádósgossgédek a turórszaki dűlő lakott területén étkelen lármaival és rendetlen viselkedésükkel a rendet zavarták, ezenkívül Hegedűs Ferenc forgópisztolyával lövöldözött, miáltal a testi épséget is veszélyeztetete. Ugyanezen duhrajtkodó iparossgédek megtámadták Bernát Antal öreghegyi lakost és karókkal úgy elverték; hogy súlyosabb sérüléseket szenvedett. Az eljárás a duhajtkodó iparossgédek ellen megindult.

ÉRTESSITŐK.

III. Közlemény.

Főgimnázium.

Az értesítőnek első lapjain Marosi Arnold tanár értekezik „A valláserkölsi nevelés és a természetrajz” címen a nevelő-óktatásról. Örömmel kell megállapítanunk, hogy ez értekezésben első feckéjét üdvözölhetjük városunkban a modern pedagógiai elvek nyilvános hirdetésének. Rátapint a tanításnak és nevelésnek minden kérdésére, melyet korunk szelleme felszínre vetett s mindegyikre megadja a komoly, alapos feleletet. Szemébe néz annak a néhez kérdésnek, mely összehasonlítva méregeti napjainkban a humaniorákkal szemben a reáliákat. S itt súlyos érvekkel kel az előbbieknek védelmére. Beismeri ugyan, hogy a tudományok fejlődése és a kor-szellem határozottan annak az iránynak kedvez, mely a középiskolai tanulmányoknak gerincét a természettudományokat teszi meg, de nagyon igazza van, mikor ezzel szemben azt hangoztatja, hogy a klasszikus alapokon nyugvó kultúrát felváltandó „természettudományos műveltségtől” ma még nagyon messze vagyunk; mert hisz évezredek munkáját kellene pótolni. S ennek teljes sikere annál kétségesebb, mert az még nincs ki-próbálva, vajjon a természettudományoknak van-e akkora kulturális ereje, mint a klasszikus tanulmányok összességének. Nem az a középiskolai oktatás célja, hogy a tanuló fejé alaki ismeretekkel legyen agyonömlve; hanem, hogy a tanulás közben kifejtett szellemi tevékenységre s a belőle fakadt lelki eredményre fordítsa a figyelmet. Az értekezés a nevelésnek végső céljait a jellemképzést, a helyes világnézet kialakítását jelöli meg. E célnak szemmel tartása mellett megvizsgálja a természettudományos — biológiai és evolúciós — világnézetet, melynek érdekében ma annyit irnak és beszélnek; vizsgálatának eredményét kimondja az alaposan megfontolt ítéletet, hogy „ismereteinket egyik természettudományos világnézet sem képes egységes elvre visszavinni és különben nem olyanra; melynek elegendő ereje volna cselekedeteinket irányítani is.” A természettudományos világnézet egyik alakjának sincs olyan erkölcstana, melyre a középiskolai oktatást alapítani lehetne. Valamennyinek

ethikája, az altruizmus, szolidaritás, kultúra, az egyes és faj fennmaradásának hangoztatásában merül ki, anélkül, hogy e jelzőknek az ember lélek értékéhez méltó gyökereit volna. Mindezzel szemben az értekezés az evangéliumi világnézet kialakítását állítja fel a nevelés vég-céljává.

Az értekezés második részében példákat találunk arra, hogy miképpen fejleszthető az iskolának ethikája, s miképpen alapozható meg a fiatal lelkekben az evangéliumi világnézet a természetrajznak tanítása közben. Nem akarunk az értekező helyett beszélni, s ezért nem foglalkozunk részletesen a példákkal. Az érdeklődők figyelmét azonban felhívjuk az egész értekezésre, melyet őszinte örömmel üdvözlünk. Komoly tanuját látjuk benne annak, hogy a székesfehérvári főgimnázium nevelésének szelleméből nem hiányoznak a legkomolyabb és legkézzelfoghatóbb kritériumok. S hogy túlsúlyban is vannak-e: jól esik hinnünk.

Nagy fontosságú van a középiskolai tanítás minőségének megítélésében a magyar dolgozatok tételének. Az értekezőt bevezető értekezés után tehát ezekre irányítjuk figyelmünket. Jelenlétük szerepét játszanak ezek a középiskolai tanításban sokoldalú kihasználhatóságuknál fogva. Legmegbízhatóbb mérjelek, első sorban a tanuló tudásának, másodsorban önállóságának és annak, hogy miképpen kapcsolódott az ismeretek az illető tanuló egyéniségébe, hogyan értelmezi azokat s miképpen tudja felhasználni. Jóformán nincs is egyéb alkalma a tanítás keretében a tanulóknak egyénisége érzeteltetésére. Itt kell tehát körültekintően lenni s mennél változatosabb tételek kidolgoztatásában tenni próbára a tanulókat. Itt nyílik alkalom arra is, hogy kiké a magyar nyelv és irodalom tantárgya mellett egyéb tárgyú és irányú ismeretéről is számot adjon. Ezen ezért e tekintetben azt az irányt kell első helyre tennünk, mely nem ragaszkodik mereven a nyelvi és irodalmi tételekhez, nem szakzerű tételek kidolgoztatásával tölti ki állandóan a magyar nyelv és irodalomtanítás keretét, hanem a különböző ismeretkörökből kiválogatott tételek feladásával mintegy összefoglaló alkalmat nyújt a tanulóknak, tudásának, szóval egész iskolai fejlődésének minőségéről bizonyosságot, tényszerűen. Ennek előfeltétele a magyar írásbeli tételekről beszámoló részében kell keresnünk a feleletet az első közleményünkben felállított szempontok közül arra, mely az ismeretek felhasználásában bizonyos gyakorlatiaságot, a mindennapi élettel bizonyos kapcsolatokat keres. S a mi gimnáziumunknak ez évi működésében találunk is ilyen gyakorlatias tételek példái: az alkohól elleni küzdelem, a tüdővész elleni védekezés, a tankönyv-illusztrálás előnyei és hátrányai, a szabadakarat létezésé és akadályai a gyakorlati életben, ép testben, ép lélek, fizikai és természetrajzi témák... stb. ...

ilyenféle tételek azok, melyek hidat vernek a tanuló lélekben az iskolában szerzett ismeretei és a gyakorlati élet között, bizonyítván egyúttal azt is, hogy nincs az a stúdium, melyet — a művelődési viszonyoknak bármily változásai között — gyakorlatiasítani ne lehetne. Ennek a ténynek kiemelésével különben nem egy tanulóknak tanulási kedvét lehet fokozni. Ugyis az a kérdés kintozza legtöbbször a diákokat, hogy ennek, vagy annak mi hasznát veszi, miért tanulja. Nagyon hálás és szükséges feladata tehát a pedagógusnak, hogy mennél több kapcsolatot keressen az előadott ismeretek és az élet között. Vannak pedagógusok — kivált a reális irány harcosai között — akik az elméleti és elvont-teremtésű ismereteknek rovására sürgetik a gyakorlatiaságot. A jól értelmezett gyakorlatiaság azonban nem abban áll, hogy magának kizárólagosságot követelve s pusztá előadás-látogatással lazítva a középiskolai tanítás módját az elméleti ismereteket másodrendűeknek tekintse, hanem igenis abban, hogy az elmélet kereteiből kilépve azokat kapcsolatba hozza a gyakorlati élettel s ezáltal a tanulókat könnyen és biztosan járható hidat verjen a két terület között. Így értelmeztük mi a gyakorlatiaságot s az ilyen gyakorlatiaság megvalósítására itéljük alkalmasnak és fontosnak magyar írásbeli dolgozatokat. S ebben az értelemben a főgimnázium VI. osztályának ez évi magyar tételéről a legjobbkat mondhatjuk.

Dr.—y—r.

Kimutatás

a székesfehérvári jótékony nőegylet saját pénztára javára 1910. június hóban eszközölt általános gyűjtéséről, mely 2195 korona 51 fillert eredményezett.

50 koronát: Ó. cs. és kir. Fensége herceg Liechtenstein Alajosné szül. Erzsébet főhercegnő, özv. gróf Károlyi Gyuláné, gróf Széchényi Viktorné.

40 koronát: gróf Pappenheim Sigfridné.

30 koronát: Kégl Dezső.

20 koronát: gróf Cziráky Antal, Deutsch Ignácné, gróf Esterházy Lászlóné, Farkasdy Dezső, özv. Meszleny Benecéné, Meszleny Pálné, gróf Nádasdy Tamásné, dr. Prohászka Ottokár, Strasser Izidorné, özv. Say Istvánné, özv. gróf Zichy Jenőné, gróf Zichy Rafaelné.

10 koronát: Ciszterei rendház, Dieterich Szilárdné, Deutsch Aladár, Fittler Béláné, özv. Hahn Jakabné, K. Horváth István, Koller, gróf Korniss Józsa, özv. Karl Józsefné, Karl Istvánné, dr. Klauz, Lóskay Gáborné, báró Manndorff Gézáné, Nagy Alfonzné, gróf Pappenheim Sándorné, dr. Szabady Józsefné, Szőgyény-Marich Julia, Wertheim Arminné, gróf Zichy Gabriella.

8 koronát: Csáp Miklósné.

6 koronát: Diebala Györgyné, Grünfeld Pálné, Károly János, dr. Löwy Károlyné, Postl főhadnagy.

5 koronát: özv. Braun Alajosné, Berki Józsefné, Flits Miklós, báró Gudenus Ervin, özv. Keresztury Odónné, Krenc Ignác, dr. Krausz Emilné, Lichtnecker Antálné, Merfeldt grófné, Mayer Károly, Rauschorné, Szőgyény-Marich Géza, dr. Szűts Andor, Szuborics Jenő, özv. Szabó B. Andrásné, dr. Saára Gyuláné, Tóth Edéné, Turján Józsefné, Weisz Jakabné, Wolkensteinné, Wertheim Pálné, Watz Károly.

4 koronát: özv. Anjedszky Adólné, Agócs Jánosné, Bilkei Ferenc, Baloghné, özv. dr. Dubovszkyné, Diebala Mária, özv. Gebhard Ignácné, özv. Havassyné, Hübner Károlyné, Keresztes Zsigmondné, Kaltenecker Mártonné, Kuthy Józsefné, özv. Lechnerné, id. özv. Mann Józsefné, ifj. özv. Mann Józsefné, dr. Mader Ferencné, Molnár Béláné, T. Nagy Józsefné, özv. Nagy Istvánné, Nagy Ignácné, dr. Patakiné, dr. Révy Ferencné, Reinitz Lipótné, Siebenrock, brné Say Ferencné, dr. Schlamadinger Jenőné, Schlamadinger Alajosné, Schlamadinger Sándorné, dr. Szűts Gedeonné, Schwarzbach Flóra, Vadász Izidorné, Vértessy Józsefné, Vicentyné.

3 koronát: Id Almásy Jánosné, özv. Bárdossy Imréné, Csabke Emilné, Detrich Mariska, dr. Eisenbart Károlyné, özv. Eisenbarth Ferencné, özv. dr. Fanta Adólné, Havranek Józsefné, Kovács-Szőgyény-Marich Rozália, dr. Lakatos Frigyes, dr. Lauschmanné, Melczér Sománé, N. N., Pisky Lászlóné, Pollák Gusztávné, Reé Istvánné, dr. Riffelné, dr. Say Viktor, Schmidt Istvánné, özv. Schmidt Károlyné, Trummer Sándor, Tamás Vilmos, Vámosné, dr. Vass, Wolf Józsefné.

2 koronát: Anwander Kornélia, Ács Ferencné, Apjné, A. R., Almásyné, Aulik Józsefné, dr. Arokay Antálné, Ascher, Bandl Ferencné, Berger Arminé, Bauer Istvánné, Bürgermeister György, Blau Regina, Balogh Józsefné, Bocsor Gézáné, Bruckné, dr. Burger Odónné, Brunswickné, Bauer Aurélné, dr. Borchert Jenőné, dr. Bierbauer Viktorné, Bessenyei Kálmáné, Balásné, dr. Balassa Imréné, Balogh Ferencné, Báró Jenőné, Bernstein Sámuelné, Belopotoczky, Berweiler János, Császárné, Coszmi Theophiláé, Czollner László, Csapó Samu, özv. Csitzári Emilné, Csatóné, Csesznek Jánosné, Csázy, Csöngödy Julia, Csöngödy Jánosné, Deutsch Gyuláné, Deutsch Józsefné, Deutsch Manóné, Dudósi Anna, dr. Dalmainé, Deutsch Antálné, özv. Emhecht Józsefné, Engel Sándorné, özv. Erdős Józsefné, özv. End-

erszné, özv. Eitz Jánosné, Engmann Lipótné, Exner Gyözné, Fráterné, özv. Fleischer Gyuláné, Fábán Istvánné, Fejér Karolin, Füstér Imréné, dr. Friss Adólné, Fanta, Ferenczy Kálmáné, Giffing Edéné, Gáncs János, Gerendai, Gánóczy Flórisné, Gebhardt-Bódogné, özv. Göbel János Gyögné, Grottáné, Heckenast Kálmáné, Hindelang Borbála, özv. Havranek Jánosné, Havranek Antal, Havranek Jenő, Haris Sándorné, Hoffmann Lajosné, dr. Holly Gézáné, Hrabovszky Aurélné, Hegedüs Gyuláné, Halm Miklósné, Havranek Lajosné, Hermann Edéné, Hajos Rezső, dr. Herz Oszkárné, dr. Huszárné, Hattyuffy Dezső, dr. Heinrich Aranka, H. Hauss Frigyesné, Huszár Sámuelné, Hettyey Ferencné, Illés Károlyné, özv. Jungwirthné, Klöckner Józsefné, Kovács Alajosné, özv. Kleinné, Krén Ignácné, Konrádné, dr. Kerekes Lajosné, Kristóf Károlyné, Kleiner Mária, dr. Kárnik Józsefné, Kenessey Zsigmond, Kubik János, Klein Zsigmondné, Kesserű Józsefné, Krausz Zsigmondné, Kalmár Lászlóné, dr. Kövessy Istvánné, K. J., K. K., Kaltenecker V. né, Kovács Sándor, Kohn Adólné, Káldorné, Kiss Ignácné, Köhlerné, Kenessey Gyuláné, Körmeny, Korniss Zoltánné, Kégl Koller Kornélia, özv. Olaszfalusi Kollerné, Kneizs Imre, Kohn Katicza, özv. Kovács Sándorné, Kékessy Lászlóné, Komáromy Farkas, Keresztes Ignác, Kelemen Béláné, K. A. F., Lipp Ágostonné, Leéb Mariska, Lusztig Manóné, dr. Löwy Márkné, Liszuszné, Lakatos Anna, Lőrincze Elehné, Mihályi Józsefné, Mészáros Sándorné, Mayerné, Mellán Janka, özv. Mattesz Ferencné, Macskássy Rózsa, özv. Mészáros Lászlóné, Molenich Károlyné, Morgenstern Madrás, Miksáné, Márocz Antálné, Molnárné, Madarászgál, dr. Molnár Jenőné, Miklovits István, özv. Marschall Nándorné, Molnics Károlyné, Naszályi Józsefné, Nagy Béláné, Nedesszy Aloyzia, Olvashatalan, Pláner Béla, Pollák Rezső, Pápay Nándorné, Péntes Imre, özv. dr. Pichler Józsefné, Petrács Imréné, Pozemaniski Mládenné, Prager Fülöpné, Pásztor Sándorné, P. né Vértessy Aranka, dr. Peri, Pick Rezsőné, Petőné, Petőcz Kálmáné, Pick Jolán, özv. Paulovits Ferencné, Pfinn Istvánné, Pellet Gáborné, P. L. Pálffy Károlyné, Pék Jánosné, özv. dr. Preisachné, Polcz Ferencné, Rostagni-Flögel Karola, Resánszky Zsófi, Rodiczky, Reiner Józsefné, Ruff Béláné, Roszberger Béláné, Rostaházy Jánosné, özv. Révy Gézáné, Réti Józsefné, Renaudné, özv. Richter Engelbertné, Rehorska Vilmos, özv. Schiffer Imréné, Sidelszky Béláné, dr. Szabó Elemérné, Schreindorferné, dr. Székely Nándorné, özv. Szammer Imréné, Simon György, Sperc Grete, özv. Szakály Antálné, Szirbek Józsefné, Sréter Istvánné, Steiner Lajos, Schön Rudolfiné, Solyom Józsefné, Szabó Ferencné, Szakolczay Lajosné, Schaller Flórisné, Skalka Jánosné, Szarvasi Dezsőné, Selmecezné, dr. Strasser Jenőné, Steiner Béláné, Seidel Jánosné, dr. Steiner Jákóné, Schlamadinger Gyula, Silberberg Károlyné, Sch. A., Szigethy, ifj. Singer Józsefné, Schlamadinger Józsefné, Simon Sándorné, özv. Schlamadinger Antálné, Szigeti J., Szűts Jenőné, Sacher Pálné, Schubert Józsefné, Schwarz Regina, Sik Istvánné, Steiner Béláné, Szűcsné-Moenich Jolán, Schmetzer nővérek, Sárkány Ferencné, Sipos Sándorné, Steininger Lajosné, dr. Tunnerné, Tóth István, Tatay Istvánné, Trautwein, Tóth Gézáné, Tóth Alénné, Tóth Aladárné, Takács Jakabné, Tarján Ernőné, özv. Tar Józsefné, Ujházy Sándorné, Varga Istvánné, Vajda Gézáné, Velhinger Sándorné, özv. Vaimárné, Vértess Józsefné, özv. Vogel Alajosné, Vigyázó Imréné, Vida Pálné, Vajmár Béláné, dr. Varga Zsigmondné, báró Wense Róza, Wittwindisch Józsefné, Würzinger Józsefné, Wunsch Mária, Wiener Arminné, Wolf Antálné, Weisz Károlyné, Weisz Miksáné, Zilzer, Zálowski Béláné.

1 kor. 20 fillért: Nyáry György, Papp László.

1 koronát: Akkermann Ferenc, Almássy József, Antal Józsefné, Almássy Istvánné, Ambach Józsefné, Armos Jenőné, Arany Gyula, Ambach Ferencné, Armuth, Axentovits, özv. Bernát Józsefné, Berghammer József, Berger Sándor, Bory Józsefné, Brustz Arminné, Bazsalik Mihályné, Bardon Antal, dr. Borsos Endréné, Balassa Sándorné, Bogayné, özv. Bokor Benőné, özv. Bach Sándorné, Binder Béláné, Bacsinzky, Bátkyné, Bruzsa Mariska, Berger Gyula, Bence Istvánné, Braunné, Berényi Mór, Braun Lajos, Baumanné, Braun Mórné, Csák Istvánné, Császár H., Csilléri Józsefné, Cukorkagyár, Csupor Aloyzia, dr. Csöppentzky Mihályné, Csapó. Csapó Juliánna, Döszeghy Dezsőné, Darnér Józsefné, Dámerné, Deák Ferenc, özv. Deutsch Hermanné, Deutsch Béláné, Dittrich Edéné, Domonkos Jánosné, özv. Deutschné, Deutsch Janka, Deutsch Adolf, Deák Pálné, Destek Adolfné, Eppinger Ignác, Egyed Sándor, özv. Endli Károlyné, Erdi Jenőné, Ehrlich Miksáné, Eckstein Józsefné, Egghammer József, dr. Fürst Aladár, Fejes Bertalané, Flaskár Józsefné, Fodor Gyuláné, Fekete Gézáné, Fuchs, Freud József, Fischer Anna, Fodor Sámuelné, Falvai Istvánné, Grau Józsefné, Gabrovits Mihály, Gébert Józsefné, Geiszt József, Gutrung Jánosné, Gersits Mária, Gyurkovits Böske, Gárdos Zsigáné, Gróhmann Józsefné, Ghiczy Zoltáné, Grünwaldné, özv. Gerberné, Geyserné, Gyenes József, Gesztési Andorné, Gröz Bernátné, Galbavi János, Hoffmann Ignác, Heinrich János, Héj Erzsébet, özv. Horváth Lászlóné, Hajnal Mihály, Hessky Imréné, Hajnal Józsefné, Hajduska Gyuláné, Hirschhorn Sándorné, Havas, özv. Horváth Gyuláné, Hauptmann Anna, dr. Halász Kálmáné, Herendi, Havasné, Heinrich, Héj Imréné, Héj Imre, Hébertny Adolfné, özv. Harli Jenőné, Halász Károlyné, Halasiné, Heumann, Hindelang Paula, Héj Józsefné, Hausherné, Hublik Ferencné, Hirtling Pál, Hofferné, Imre Lajosné, özv. Jávör Józsefné, Juth Istvánné, Juhász Árpádné, Jelenik, Jádery Andor, özv. Jakab Lászlóné, Juhász Viktorné, Kovács Károlyné, Klein Sámuelné, Knazovitzky Béláné, Kocsis Ferencné, Kubik Lőrincz, Knittelhofer Józsefné, Knittelhofer Jánosné, Kovács Mihályné, Kelemen Árpádné, Krausz Mórné, Knieszné Kubik Lujza, Körösy Gyuláné, özv. Kárady Lajosné, Knittelhofer Károlyné, özv. Komisch Antalné, Kunos Gyuláné, Kolb Ferencné, özv. Knittelhofer Ferencné, Korai Flóra, Koronczay, Koller Györgyné, ifj. Koronafi, Köhler Jenőné, dr. Kneifelné, Keserűné, Koncz, Kiss A, Kostyelik Józsefné, Kümmelné, özv. Kománné, Koháry József, dr. Kecán, Keller Józsefné, Kovács Miklós, Keller Alajosné, Kálmán Lajosné, Kohn Ignác, özv. Kisz Zoltáné, Kovács Lajosné, özv. Klinckek Józsefné, Kelemenné, Kümmel Jenő, Kölgyesy nővérek, Kovács Fer, Kovács Ferenc, Lukácsné, Lerf Jánosné, Lichtmeckert Istvánné, Lustig Gyuláné, Lusztig Gyuláné, Lanzerits Antalné, özv. Laky Istvánné, Laufenauerne, Luttor Ferenc, özv. Lechner Ferencné, László S. Istvánné, Leindorfer Jacquesné, Linzer Tóbiás, ifj. Löwinger Mórné, Langrafné, Lipseyne, Laufenauer L., Lambrecht Ferencné, Lukács Lajosné, Lambert Vilmosné, Lerf Ferenc, Luksmann Lipótné, Magyarúdi Józsefné, Meszleny Béláné, Medgyesi Józsefné, Mattausek Gyula, Munkácsi Béláné, Mina Alajosné, Mányay Mihályné, Mayer Ferencné, Molnár Józsefné, Mária Péterné, Márton Jakabné, ifj. Marschall, Makné, Mohai Ferenc, M. N., Márkyné, özv. Mattausekné, Micsky hadnagy, Mattesz Mihályné, Miklós Gézané, Mészáros Józsefné, dr. Mészöly Józsefné, Maron Istvánné, Major Mária, Modlich Rudolf, Mader Jenő, Nemesy Mariska, özv. Németh Vincéné, Novák Sománé, Nyáry Gáborné, Novák Jenőné, Nemsits, Noszlopi Horváth István, Németh

Elekne, Neuer Pál és 19 N. N., Orbán Józsefné, Obermayerné, Öváry Dániel, Ofnerne, Mórné, Obermayer Jánosné, 2 Olivashatlan, Pickné, Poszl Gusztávné, Pollek Jánosné, Pausch Rafaelné, Pénzes Józsefné, Piger Lenke, Pachner Gizella, özv. Pártay Józsefné, Pákozdy Györgyné, Pete, Paál Elekne, özv. Perlak Istvánné, Papp Istvánné, özv. Péntek Józsefné, Pinter Gyuláné, Pál Jánosné, Rechnitzer Ignác, Kottler Józsefné, Reitmann Dávidné, Rieder Dezsőné, Rainiss József, Rosenheimné, Roszberger Ilona, Rudbányai Imréné, Rainiss Mátyásné, Rotter Franciska, Rédei Vilmos, Rónainé, dr. Riederne, Rechnitzer Miksáné, Reitmann, Rádlér G., R. R., Reinis Ferencné, Raics Demeterné, Szabó Józsefné, Somogyi Sándorné, Schmölcz Józsefné, Schmelzer Jakabné, Schön Simonné, Sallainé, Stánitz, Szücs Lajosné, Szücs Istvánné, Sziegi Józsefné, Sipos Anna, özv. Szauer Józsefné, Sohár Béláné, Sziegel Józsefné, özv. Szigetiné, Schönheim Sándorné, Schenk Rudolfné, Schier Gyuláné, Strausz, Schranz Jánosné, özv. Szammer Kálmáné, Schwarz Béláné, Schwerer Antalné, Sommer, Steiner Béla, özv. Szalay Józsefné, Saly Károlyné, Smohay, Szinger Károly, Schwarzné, Süpsics Ferencné, Stern Mór, Szabó István, Szemeti György, Streit Mari, Szakály, Schnetzer Kálmáné, Stéger Ferenc, Sensesstein János, Stottné Józsefné, Salzgruber Józsefné, ifj. Stolzenberger Ferencné, Süveges Józsefné, Szemere Odón, Szabó Józsefné, Sehell Mihályné, Seib Istvánné, Szommer Károlyné, Schmideg Dezsőné, Sándor Pista, Szegő Béláné, Sztupa Jánosné, dr. Schlesinger Illésné, Sebestyén M., Székely Manóné, Solti Benőné, Tull Katica, Teri Józsefné, özv. Tantossy Ferencné, Tehel Józsefné, Topits Lujza, Tallayné, Telek Sándorné, Ullreich Anna, Vermes, Vélja, Vermes Frigyesné, Vanka Györgyné, Vanka Ferenc, Vida Dezső, Vida Ferencné, Vrenk János, Várnai Edéné, Vecsery Lajosné, Várad Zsigmond, Vadász A., Vidor Lázár, Váradiné, Vadász József, Vida Elek, Varga Elemér, V. V., Vida Istvánné, Weisz Györgyné, Weisz Gyuláné, özv. Weber Károlyné, Weisz Adolfné, Weisz Antal, Wille Lujza, Weiland Ignác, Wágner Antal, Weisz Sámuelné, Weitkendorferne, Zweimüller Józsefné, Zsigray Sándorné, özv. Závodnik Sándorné, özv. Zóner Károlyné, Zavaros Aladárné, Zavaros Nándor, özv. Zámoly Jánosné,

80 fillért: Belák Ignác, Folkert Gézané, Fenyő József, Halwaksz Józsefné, Horváth Mihályné és 2 N. N., Pollák Arminné.

70 fillért: Endrődi Betti.

60 fillért: Ifj. Almássy Ferencné, Balog Mária, Barsiné, Brustz Károlyné, Barkó Józsefné Bata Istvánné, ifj. Bory Józsefné, özv. Bach Ferencné, Braun Márkusné, özv. Csáder Jánosné, özv. Csima Jánosné, Csizmadia Wendelné, Csapó Jánosné, Denkovits János, Füzy Márton, Grosseck József, Grabac Mihályné, özv. Galambos Károlyné, Gröz Kálmán, Gerlitsné, Gerbán Mihály, Horváth Lajosné, Heller M. Horovitz Berta, Haráné, Heisz Rudolfné, Hübscher Jabadné, Ilváné, Krausz Samunné, Kálmán Jánosné, Kórosi Mihály, Komocsy Jánosné, Krachler, Kollen Ferencné, Krausz Ede, Liszits Istvánné, Liszits Alajos, Lederer J., Langenbauer, Leopold Adolf, Martzi Ferencné, 6 N. N., Szökéné, Stüegler Lajosné, Sulyok Jánosné, Sternné, Szabó István, Schwarz nővérek, Spránitz N., Stermeczky Imréné, Verbanits Terka, Viniczai Andrásné, Wollner Sándor, Wollner Sándor.

54 fillért: Fritz Ferencné.

50 fillért: Bartusek Mariska, Csáder Ferencné, Fábián Józsefné, Gombás Béla, Héj Ferencné, Jámor Istvánné, Kiss Imréné, Koday Károly, Láng Ignác, Mészöly Ferencné, 3 N. N., Pálmay Jánosné, Pángl Ferencné, Szövetkezet, Sziber Sándorné,

Szentes József, Schmidt Emma, Szántó Jenőné, Szigl N., Tehel Miksáné, Tancz Jánosné.

40 fillért: Antal Seibert, Antal Antalné, Agocsné, Adler Arminné, Angosné, Balogh Ferencné, Balog Jánosné, Bárdossiné, Bogya Ferencné, Babcsik Istvánné, Brustz Józsefné, Berregi Györgyné, Borkovits Istvánné, Berger Lipótné, Bölcseyne, Bohn Alajosné, Bors József, Bartusekné, Bató József, Calkész Jánosné, Csillag Rózsa, Dantzinger Hermin, Dobeczkiné, Debreceni József, Draskóczi, özv. Deuth Adolfné, Esser Lajos, Füstér Istvánné, Fröschl Ferné, Farkas Istvánné, Földes Nándorné, Frank Józsefné, Ferenc Gyuláné, Fejes Károlyné, Fekete Józsefné, Gans Ignác, özv. Györgyi Ernőné, özv. Gilde Vendelné, Gálics Péterné, Grünneg Vimosné, Gerlits László, Gersterné, Heller Edéné, Hegedüs Mihályné, Hollósy Józsefné, Hufnagl Gáspárné, Hufnagl Györgyné, Horváth Gyuláné, özv. Hubertné, Horváth Gézané, Hladik, Héj Józsefné, Haris Gyuláné, Haner Pál, Heisz Józsefné, Hermann Mihály, Illai Józsefné, Ilés Antalné, Jungblut Antalné, Jungher Józsefné, Juhász Zs., özv. Knazoviczkyne, Kuti Alajosné, Kálmán Jánosné, Kovács Imre, Kocsek Ignác, Kósa Ferencné, Klein Mór, Kocsis Jánosné, Kórádi Betti, Kuti Fülöp, Kálmán Pál, Kokas Ferenc, özv. Komáromy Jánosné, Kittelhofner, K. V., Kálmáné, Kohn Ignác, Klein Adolf, Kovács Mihály, Kovács, Kárnik Vilmos, Kocsis Sándorné, Kutai Elek, Kozák Jánosné, Langmár Andrásné, Liegner K., Ledurné, Lechnerné, Lechnerné, Molnár Györgyné, Molnár Mihályné, Márkus Sán., Muskovits Pálné, özv. Mirth Ferencné, Mráz Vencelné, Magyar Jánosné, Marsalek János, Montskó Ferencné, Neugruber Vilmosné, özv. Németh Józsefné, Nagy Lajos, Nikk Jánosné, Nyáry Béláné, 34 N. N. Pölcz Istvánné, Polcz György, özv. Pindur Mihályné, Pinter Józsefné, Polcz József, Pok Józsefné, Piller Jánosné, Pávelczné, Pigneré, Percz, Pál József, Parabákné, Radics Jánosné, Rákos Ferencné, Rosenthal, Reiterné, Richter Józsefné, Steigerwaldné, Szalai Istvánné, Somogyiné, Sólyom Lajosné, Sőrcz, Szokolyné, Salyné, Sváb Ferencné, Schlesinger, Strausz, Szabó Árpádné, Szabó Sándorné, Sömökgy Gyuláné, Schmal, Streda Antalné, Schafhiitt Lászlóné, Schnitzinger László, Simon, Slovák, Seregélyné, Szabó Ferenc, Schwarz Márkus, Susztek Szidike, Stark, Szép Károly, St. D., Szüts Józsefné, Scinayné, Tóke Jánosné, Tóth János, Tógl Lajos, Takáts Mariska, ifj. Tehel Józsefné, Törzsökné, Tallér János, Takáts Józsefné, Vinkóczy, Vig Istvánné, Vörös Dénesné, Varga, Wimmerne, Weisz József, Weissenfeld Jánosné, Weisz Miksa, Winkler József, Weisz Izsóné, Wolkensteinné, Weisz Jakab, Wolff Antalné, Weisz János, Weinwald, Zagor Jánosné, Zádorné.

34 fillért: Vasaxits Gyuláné.

30 fillért: Boda Gyuláné, Braunhofnérné, Csikesz Jánosné, Deák Jánosné, Erdő Mórné, Füstér N., Fűzi Mihályné, Forster Flórián, Grünberg József, Gede János, Horváth, Hári Jánosné, Hanák Ferencné, Hunyady Mari, Halászné, özv. Krauszné, Kovács Lajosné, Kovács Károlyné, Lits Ferencné, Link István, Móna János, Neu Zsigmond és 4 N. N., Olivashatlan, Orbán Ferenc, Pinke Istvánné, Pogál Juliska, Pinter Imre, Stibál Gusztávné, Somogyiné, Spitzer, Szalay János, Sztupa Viktorné, Slezák Károly, Solnoki János, Simon Jánosné, Fischerné, Topits József, Truckensitz Józsefné, Valessi Ferencné.

28 fillért: Uzovits Mihályné.

26 fillért: Novákné.

20 fillért: Antal Józsefné, Almássy Juli, Antal Ignác, Alovitsné, Antal Adolfné, Alovics Józsefné, Abszinger Arany Andrásné, Arany Béláné, özv. Bakos Ferencné, Berényi Ignác, özv. Beszer Jakabné, Bogvár Istvánné, Brustz Lipót, Boros Jánosné, Boda

Juli, Belák Ferencné, Botos Istvánné, Bébcsi Jánosné, Bernát Józsefné, özv. Bódi Józsefné, Bognár Istvánné, Beke Istvánné, Böhm Jakab, Barkáts Imréné, Bódás János, Bogár Istvánné, Bánfi Istvánné, Boda Károlyné, Bodó Sándorné, Braun, Bruszt Sándorné, Bóza Sándorné, B. N., Bognár Mihályné, Balla Fer., Bartó András, özv. Beszer Jakabné, Brunner Józsefné, Csori Istvánné, Csizmás Elekné, Czák Istvánné, Czáhner Lajos, Csernai Vilmosné, Csapáz Nándor, Cseh Istvánné, Csikós Mihályné, Csepi Józsefné, Cserki Józsefné, D. K., Detel József, Dulovits Józsefné, Dózsa Józsefné, Donáti Jánosné, Dörögdné, Deutsch János, Erhardt, Erdélyi Antal, Fekete Pál, Fleischer Mór, özv. Fischer Imréné, Farkas Mihály, özv. Fial Károlyné, Fekete Józsefné, özv. Friedrich Józsefné, Finta Imre, Frühzeitigné, Folkert Józsefné, F. L., Fekete Józsefné, Gersenits Ignác, Glasz Józsefné, Gyurkovits József, Gaudtné, Gál Andrásné, Gál Istvánné, Glük Mórné, Günsberger Károly, Goldmanné, Gvadányi József, Gyökér József, Gazdag Istvánné, Gutyng Péter, Gyurkovits Sándor, Goncz Gyula, Hufnagel Ferencné, Heller Józsefné, Horváth Józsefné, Hutflesz Vilmos, Hufnagel Pálné, Hérics Ferenc, Hollenzer Józsefné, Horváth Imréné, Heisz Márton, Horváth Istvánné, Hangeer, Hartyáni Istvánné, Hartmanné, Horváth Imre, Horváth Károlyné, Horváth Mihályné, Heller Sal., Iszó Jánosné, Jungblut Ferenc és Mari, Janovics Józsefné, Janovics Józsefné, Jankovits Imréné, Juhászné, Jankovits Józsefné, Jankovits István, Jankovitsné, Kő János, Knittelhofer Jánosné, Korn Ágostoné, Kő Antal, Kálmán György, Kurucz Antal, özv. Király, Józsefné, Kis Mihályné, Knittelhofer Józsefné, Kovács Sándor, Károlyi Péter, Keller Sándor, Kleizt Gyuláné, Kuanser Mihály, Kuanstyré, Kálmán Lajosné, Király Jánosné, Király Istvánné, Kőfejű Lajosné, Katona Horváthné, Koronczai, Kostyelik, König Károlyné, Katic Gyuláné, Kiss Györgyné, Kiss, Sándor, Kiss Károly, Kovács Józsefné, Kocsis Istvánné, Keller István, Kovács, Györgyné, Kajtárné, Kunz Józsefné, Lizi Jánosné, Langmár Gáspárné, Ladasovits Istvánné, Langmár Józsefné, Lehner Gyuláné, Lencsés Györgyné, Luttor Józsefné, László Józsefné, Lichtneckert Fer., Lencsés Józsefné, Ludwig Jánosné, L. J., Morstadtné, Márkus Simonné, Meyer Józsefné, Molnár Jánosné, Manger Jánosné, Mészáros György, Már Jánosné, Molnár Márton, Molnár Jánosné, Meyer József, Málics István, Mautnerné, Major Lajosné, Meyer Ernő, Mayer N., Mayer Lajosné, Mayer Kálmáné, Mihályi Istvánné, Mészáros Józsefné, Matur Károly, M. N., Molnár Andr., Molnár Józ., özv. Mészáros Istvánné, Mohácsi Jánosné, Mohádi Ferenc, Márton János, Majzer István, Mészáros Fer., Márkus József, Neubauerne, Novák, Nagyné, Noficzter Jánosné, Nagy Anna, özv. Noficzter Józsefné, Nott, Nyikos Andrásné, Németh Istvánné és 37 N. N. Ollé Istvánné, Olaj Józsefné, Ónódy Ferencné, Österling Viktorné, Pafecsek Andrásné, özv. Parti Ferencné, Parti, Papp Mária, Papp Györgyné, Papp Katalin, Pinke István, Palag Ferencné, Pétermann, ifj. Polczer Ignác, Polczer Józsefné, Polczer Ferencné, Petró Jánosné, Polczer Borbála, Pemmer Andrásné, Polczer Péter, Piller Károlyné, Pemmer József, Preiner Ferenc, Pemmer József, Patolai Sándorné, Polczer Ferencné, Pálffy Jánosné, Pápayné, Píring, Ruch Ráner Anna, Réti Mihály, Réti Mihályné, Rokkenbauer Lajosné, özv. R. R., Reiter, Szeitl Jánosné, Skornelné, özv. Szatmári Józsefné, Simon István, Székely Jánosné, Szabó József, Stesszár Jánosné, Steiger Imréné, Süveges István, Simsolits Mihály, Szuk István, Sipits Pál, Singer Simon, Szabó Györgyné, Stiegler József, Simon Istvánné, Szabó János, Szakály Istvánné, Storker Frigyesné, Szűts János, Sziksz Jánosné,

Szalai Károlyné, Szijártó Pálné, Süveges Péter, Szabó István, Szabó Sándorné, Szatmár Istvánné, Scheller Máttyás, Susánszky Istvánné, Szabó Katica, Schwarz Józsefné, Schweighardt Istvánné, Stucz Istvánné, Szabó Jánosné, Schraner Lászlóné, Szabó Lajosné, Schernszek Marika, Schögl Ferencné, Schuitzniger László, Schmidt, Strausz Samuné, Stern Géza, Szabó Mihályné, Szentes Jánosné, Somogyi Józ. Szalai Juliska, Sztubárné, Szöder Antal, Szőke Ján., Torma Gáborné, Tőke Ferenc, Timár Jánosné, Tóth Györgyné, Tóth Ferenc, Tót Józsefné, Tonamár Ferencné, özv. Tóth Gyuláné, Telekes László, Tóth József, Telelekiné, Tujfel Józsefné, Tarafás, Takács Andor, Tóth Sándorné, Tóth Józsefné, Tóth Jánosné, Tóth Istvánné, Unger Imréné, Urbán, Uszkainé, Urbán Katica, Vanyó Mihályné, Vayer Sándorné, Vinczai Istvánné, Vig Simonné, Vinczai, Vinez Józsefné, Vendég Istvánné, Vogler H., Varga Jánosné, Varga Ferencné, Virág Ferenc, Vértess Jenő, Winter Ferencné, Wagner Ferencné, Weger József, Weisz Jánosné, Weisz Rudolf, Weltz Lajosné, Wald Lipótné, Waj Mór, Weisz Fülöp, Wittenberg M., Winklerne, Wekerle Lajos, Zákicsné, özv. Zimányi Kálmáné, Zalka Mihályné.

18 filléért: Pálffy Istvánné, Süveges Györgyné, Vaszédi József.

16 fillért: Farkas Jánosné, N. N., Tóth Istvánné, Vinczai Pistika.

12 fillért: Auerbach, Médermáhrné, Papp Imre, Raska Antalné, Renner Julia.

10 fillért: Almásy József, Adler, Sándorné, Angeli Agnes, Arany Istvánné, Bakó Istvánné, Berki, Boda Sándorné, Boda Istvánné, Balog Lászlóné, Boga Ferenc, Berék Endréné, Borsné, Borsán Istvánné, Benkő Ferencné, Bors Ferencné, Csehi Jánosné, Dobog Imréné, Fischer Józsefné, Fekete Ferencné, Füstér Jánosné, Friedné, Gabrovits Imréné, Özv. Gödöllő Jánosné, Géberné, Gotthárdi Jánosné, Gosztonyi József, Horváth István, Hirstábler Bertalané, Hermann, Hoffmann Péterné, Hauser Alajos, Horváth András, Horváth József, Hajdu Istvánné, Özv. Hermann Józsefné, Horváth Agnes, Harkányi, Mihályné, Husvótné, Hajdu Ferencné, Illésné, Ifj. Jahn Ferenc, Józsa János, Kardos Andrásné, Kokán Ferencné, Krizsán Istvánné, Kuncy Andrásné, Klein Józsefné, Knittelhofer Teréz, Kocsis Józsefné, Kreutz Lajos, Komlósy János, Kő Mihályné, Kramolics Gézané, Lencsés Ferencné, Latzó J. né, Lukácsné, Mészáros Juliánna, Major József, Magyar Jánosné, Máté Józsefné, Mitskei József, Molnár József, Németh Ferencné, Nyitrai Mari, Namer Józsefné, Nyikos Józsefné, Nardai Istvánné, Nagy Istvánné, Neu Mihály, Ozwald Imréné, Pintér Pálné, Plentner Péterné, Pinke Imréné, Peresztégi Nagy Istvánné, Pap József, Petró Jánosné, Perlaky, P. J. Pattay Imréné, Papp Jánosné, Páder Gyula, Rabóczky Istvánné, Régi Ferencné, Rosta Istvánné, Szigli Károlyné, Szenes Andrásné, Szöllösi Mártonné, Simon Ferenc, Szabó B. Józsefné, Szabadiné, Seidner Rudolf, Szép Ferencné, Smolár Istvánné, Szaller József, Szemetiné, Sterné, Sandtner Károlyné, Szilasi József, Szabó Imre, Sziliné, Szabó Andrásné, Strobl Károly, Szigli Edéné, Szabó Józsefné, Schwejniger János, Süveges Istvánné, Szabóné, Striffer Sándor, Sztraszmann, Skalka János, Szaller József, özv. Sztrelko Józsefné, özv. Tari Istvánné, Tőke Ferencné, Tóth Károlyné, Tóth Erzsébet, Tóth Ferencné, Vanek István, Varga Istvánné, özv. Vinczai Józsefné, Varga Rozália, Virág Jánosné, Varga Mihályné, Volák Imréné, Vágóné, Vami Péterné, Vadász Györgyné, Zsigmond Pálné, Zsalka Mihályné.

8 fillért: Lakatos András, Moll Erzsébet.

6 fillért: Arany Jánosné, Béni Józsefné, Csetényiné, Jakab Sándorné, 3 N. N., Pozsár Imréné, Simon Károlyné.

4 fillért: Balog János, Jankovits Já-

nosné, 5 N. N., Palkovits József, Schmidt Ferencné.

2 fillért: Weszely Józsefné.

Összesen: 2195 korona 5 fill.

Mindezen kegyes adományokért szegényei nevében leghalásabb köszönetét tolmácsolja

A székesfehérvári jótékony nönegylet választmánya.

Fejérvármegye váli járás főszolgabírájától

500/ki 910 szám.

Pályázati hirdetmény.

Fejérvármegye váli járásához tartozó Vértesacsa községben megüresedett **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása állami segéllyel kiegészített 1000 korona készpénz fizetés és évi 120 korona lakpénz.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900 évi XX. tc.-ben előirt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket *f. évi augusztus hó 14-ik napjának déli 12 órájáig* hozzám annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe vetni nem fogom.

A választást *folyó évi augusztus hó 18-ik napján d. e. 9 órakor* fogom Vértesacsa községházánál megtartani.

Vál, 1910 július 15-én.

Tarafás,
főszolgabíró.

Pályázat.

Az előszállási r. kath. kántortanítói állásra f. é. augusztus 10-iki határnappal pályázatot hirdettek.

Javadalom:

Harangozás	42 kor.
Földajánlat (29.219)	975 "
Földmunkálata	400 "
Tengeriföld (2 hold)	50 "
18 drb. állattengeltetés	232 "
Tüzifa 10 ^m 3	70 "
Buza 22 kg	17 " 60 fill.
Szolgalmány a takarodásnál	23 " — "
Párber	625 " 50 "
Stolajóvedelem	165 " 50 "
Misealapítvány	26 " 78 "
Lakás és szükséges mellék. 200	— " — "
Kert	20 " — "

Esetleges ötödéves korpótlék.

Kötelesség: az osztatlan népiskolát, ugyancsak az ismétlődőket is vezetni és tanítani, minden nap a templomi és templomonkívüli kántortéendőket pontosan véggezni, az egyházi énekre kiváló gondot fordítani, minden harangozásról gondoskodni és a székesfehérvári egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületbe belépni.

A kellően felszerelt folyamodványok (és pedig a keresztlevel, a házassági kivonat, eddigi működéséről szóló okiratok, erkölcsi bizonyítvány az illetékes plebánostól; letette-e a tanítói esküt s tagja-e az országos tanítói nyugdíjnak?) Vajda Ödön apát ur öméltségéhez címelve az előszállási plebánia hivatalhoz. (Fejérmegye) küldendők.

A pályázni kívánók augusztus 10-ikén d. e. 10 órára, a helyszínen személyesen jelenjenek meg.

Az állás szeptember 1-én foglalandó el.

Nemes Tivadar,
cisz. r. lelkész, igazgató.